



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Gusacinschi Vitalie”, reprezentată de avocata Melnic Oxana,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „WeTrade Agro” (denumirea actuală Societatea cu Răspundere Limitată „Global Farming International”) împotriva Gospodăriei Țărănești „Gusacinschi Vitalie”, intervenienți accesorii Barbaroș Vasile, Servienco Elena, Rață Alexandru, Chiosa Valentina, Chilat Maria, Gincio Ion, Spătari Vasile, Panaite Maria, Muntean Ion, Chilat Grigore, Murzac Valeriu, Coțofana Varvara, Bejan Marina, Bejan Andrei, Crasnobaeva Zinaida, Coțofana Ilie, Gusacinschi Olga, Panaite Maria, Coțofana Efimia, Gusacinschi Nicolai, Rimiș Varvara, Chiosa Valentina, Crasnobaev Valentin, Cvasnițchi Igor, Lazarenco Roman, Cvasnițchi Ștefan, Coțofana Mihail, Gîncu Ana, Guțu Silvia, Barbaroș Liubovi, Panaite Ion, Coțofana Maria, Gusacinschi Vitalii, Bejan Marina, Chiosa Zinaida, Murzac Serghei, Rimiș Elena, Murzac Efrosinia, Rimiș Tudor, Gusacinschi Ion, Rață Ion, Gîncu Nicolai cu privire la constatarea nulității contractelor de arendă, încasarea venitului ratat și a plății de arendă, și la acțiunea reconvențională depusă de Gospodăria Țărănească „Gusacinschi Vitalie” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „WeTrade Agro” cu privire la constatarea nulității contractelor de arendă,

împotriva încheierii din 14 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord, prin care s-a restituit apelul incident declarat de Gospodăria Țărănească „Gusacinschi Vitalie”, reprezentată de avocata Melnic Oxana

(Dosarul nr. 2rc-23/25

NR. PIGD 2-16042704-01-2rc-18022025)

Soluția instanței de apel de restituire a apelului incident în temeiul art.369 alin.(1) lit.b) CPC este întemeiată și legală, apelul incident a fost depus tardiv contrar prevederilor art.362¹ alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: R. Chistruga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Nord (jud: E. Grumeza, N. Costaș, S. Grosu)

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Gusacinski Vitalie”, reprezentată de avocata Melnic Oxana, Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din: Stela Procopciuc, *Președinte* Oxana Parfeni, Gheorghe Stratulat, *Judecători* constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 15 aprilie 2016, SRL „WeTrade Agro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Gusacinski Vitalie” cu privire la constatarea nulității contractelor de arendă și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. La 27 decembrie 2017, GȚ „Gusacinski Vitalii”, reprezentat de avocata Melnic Oxana a depus acțiune reconvențională împotriva SRL „WeTrade Agro”, solicitând constatarea nulității absolute a contractelor de arendă și a actelor de primire – predare a terenurilor și compensarea cheltuielilor de judecată.

3. La 05 octombrie 2018, SRL „WeTrade Agro” a depus cerere de completare a acțiunii, solicitând constatarea nulității contractelor de arendă, încasarea din contul GȚ „Gusacinski Vitalii” în beneficiul său a venitului ratat în sumă de 362 268,32 de lei, a plății de arendă efectiv achitate în sumă de 202016 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 270 de lei și 16 929 de lei taxa de stat.

4. Prin hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central au fost respinse ca neîntemeiate acțiunea inițială depusă de SRL „WeTrade Agro” și acțiunea reconvențională depusă de GȚ „Gusacinski Vitalii”, reprezentat de avocata Melnic Oxana.

5. La 17 ianuarie 2019, SRL „WeTrade Agro” a declarat apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

6. La 04 ianuarie 2019, GȚ „Gusacinski Vitalii” a declarat apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

7. Prin decizia din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți au fost admise apelurile declarate de SRL „WeTrade Agro” și GȚ „Gusacinski Vitalii”, s-a casat integral hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, și remisă cauza spre rejudecare la Judecătoria Drochia, sediul Central, în alt complet de judecată.

8. Prin încheierea din 16 ianuarie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Barbaroș Vasile ș.a.

9. La 27 februarie 2020, SRL „Global Farming International” (denumirea inițială SRL „WeTrade Agro”) a depus cerere de chemare în judecată concretizată îndreptată împotriva GȚ „Gusacinschi Vitalie”, intervenienți accesorii Barbaroș Vasile, Servienco Elena, Rață Alexandru, Chiosa Valentina, Chilat Maria, Gincio Ion, Spătari Vasile, Panaite Maria, Muntean Ion, Chilat Grigore, Murzac Valeriu, Coțofana Varvara, Bejan Marina, Bejan Andrei, Crasnobaeva Zinaida, Coțofana Ilie, Gusacinschi Olga, Panaite Maria, Coțofana Efimia, Gusacinschi Nicolai, Rimiș Varvara, Chiosa Valentina, Crasnobaev Valentin, Cvasnițchi Igor, Lazarenco Roman, Cvasnițchi Ștefan, Coțofana Mihail, Gîncu Ana, Guțu Silvia, Barbaroș Liubovi, Panaite Ion, Coțofana Maria, Gusacinschi Vitalii, Bejan Marina, Chiosa Zinaida, Murzac Serghei, Rimiș Elena, Murzac Efrosinia, Rimiș Tudor, Gusacinschi Ion, Rață Ion, Gîncu Nicolai, solicitând constatarea nulității contractelor de arendă, încasarea din contul GȚ „Gusacinschi Vitalii” în beneficiul său a venitului ratat în sumă de 362268,32 de lei, a plății de arendă efectiv achitate în sumă de 202016 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 270 de lei și 16 929 de lei taxa de stat.

10. La 27 februarie 2020, GȚ „Gusacinschi Vitalii”, reprezentat de avocata Melnic Oxana a depus acțiune reconvențională concretizată îndreptată împotriva SRL „WeTrade Agro” (denumirea modificată SRL „Global Farming International”), intervenienți accesorii Barbaroș Vasile, Servienco Elena, Rață Alexandru, Chiosa Valentina, Chilat Maria, Gincio Ion, Spătari Vasile, Panaite Maria, Muntean Ion, Chilat Grigore, Murzac Valeriu, Coțofana Varvara, Bejan Marina, Bejan Andrei, Crasnobaeva Zinaida, Coțofana Ilie, Gusacinschi Olga, Panaite Maria, Coțofana Efimia, Gusacinschi Nicolai, Rimiș Varvara, Chiosa Valentina, Crasnobaev Valentin, Cvasnițchi Igor, Lazarenco Roman, Cvasnițchi Ștefan, Coțofana Mihail, Gîncu Ana, Guțu Silvia, Barbaroș Liubovi, Panaite Ion, Coțofana Maria, Gusacinschi Vitalii, Bejan Marina, Chiosa Zinaida, Murzac Serghei, Rimiș Elena, Murzac Efrosinia, Rimiș Tudor, Gusacinschi Ion, Rață Ion, Gîncu Nicolai, solicitând constatarea nulității contractelor de arendă și a actelor de primire-predare a terenurilor și compensarea cheltuielilor de judecată.

11. Prin hotărârea din 20 octombrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central au fost respinse ca neîntemeiate acțiunea inițială depusă de SRL „WeTrade Agro” (denumirea actuală SRL „Global Farming International”) și acțiunea reconvențională depusă de GȚ „Gusacinschi Vitalii”.

12. La 06 noiembrie 2023, SRL „Global Farming International” (denumirea inițială SRL „WeTrade Agro”) a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii din 20 octombrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

13. Prin încheierea din 23 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Global Farming International” și s-a acordat apelantei termen pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte apelul motivat, semnat olograf în original sau electronic, în limba de stat, în copii pentru toți participanții la proces, până la data de *18 martie 2024*, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți. S-a explicat apelantei că în situația în care nu vor fi înlăturate neajunsurile menționate în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate la acesta, va fi restituit.

14. La 15 martie 2024, SRL „Global Farming International” a depus apelul motivat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii sale inițiale, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii inițiale.

15. Prin încheierea din 20 martie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost acceptat spre examinare apelul declarat de SRL „Global Farming International” și intentată procedura de apel. S-a fixat ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru *04 iunie 2024*. S-a dispus expedierea în adresa intimatului GȚ „Gusacinschi Vitalii” și intervenienților accesorii a copiei apelului declarat de SRL „Global Farming International”, stabilind termenul-limită pentru prezentarea referințelor, înscrisurilor, formularea cererilor/demersurilor, prezentarea/reclamarea probelor, în condițiile art.372 CPC, sub sancțiunea decăderii din acest drept procedural, până la data de *16 mai 2024*. S-a explicat părților la proces că neprezentarea în termen a înscrisurilor nominalizate, nu va împiedica soluționarea cauzei în baza materialelor din dosar.

16. La 14 ianuarie 2025, GȚ „Gusacinschi Vitalie”, reprezentat de avocata Melnic Oxana, în cadrul ședinței, a depus apelul incident (f.d.141, vol.9).

17. Prin încheierea din 14 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord, în temeiul art.362¹ și art.369 alin.(1) lit.b) CPC, a fost restituit apelul incident depus de GȚ „Gusacinschi Vitalie”, reprezentat de avocata Melnic Oxana, ca fiind depus tardiv.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS ȘI SOLICITĂRILE RECURENTULUI

18. La 01 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, GȚ „Gusacinschi Vitalie”, reprezentat de avocata Melnic Oxana a declarat recurs împotriva încheierii 14 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând casarea acesteia, soluționând prin decizie problema respectivă cu primirea spre examinare a apelului incident.

19. În susținerea recursului reprezentantul recurentului a invocat că soluția instanței de apel de restituire a apelului incident depus de GȚ „Gusacinski Vitalie” este eronată, deoarece acesta a fost depus în conformitate cu prevederile art.362¹ din Codul de procedură civilă, or, legiuitorul a condiționat depunerea apelului incident prin instituirea realizării unei acțiuni procesuale de către părți prin depunerea referinței și nu a unei date concrete instituite de instanță inclusiv pentru depunerea referinței. La caz, referința nu a fost depusă, prin urmare, apelul incident urma să fie admis spre examinare.

20. În cadrul ședinței din 01 octombrie 2024, instanța de apel, în lipsa participanților la proces, a dispus examinarea în fond a cauzei, fără a avea opinia exprimată al acestora prin ce a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Apărarea s-a folosit de dreptul procedural pentru depunerea apelului incident în interiorul termenului și anume, până la dezbaterile judiciare.

21. La 28 februarie 2025, SRL „Global Farming International”, reprezentată de avocata Proca Victoria a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de GȚ „Gusacinski Vitalie”, deoarece recurentul în termenul de decădere, stabilit de instanța de apel prin încheierea din 20 martie 2024, și anume până la 16 mai 2024, nu a prezentat referința cu înscrisuri, formularea demersurilor, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art.370, 372 CPC, cu toate acestea ultimul contrar prevederilor art.362¹ alin.(1) CPC, a depus apelul incident tardiv, în cadrul ședinței instanței de apel fixată pentru examinarea cauzei în fond.

22. Recurentul interpretează eronat prevederile art.362¹ alin.(1) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

23. Articolul 424 alin.(2) din Codul de procedură civilă prevede că:
„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

24. Articolul 425 din Codul de procedură civilă statuează că:
„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

25. Articolul 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă stipulează că:
„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

26. Articolul 427 lit.a) din Codul de procedură civilă relevă că:
„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

27. Articolul 362¹ alin.(1) din Codul de procedură civilă precizează că:
„(1) În cadrul procesului în care se judecă apelul depus de apelant, intimatul este în drept, după expirarea termenului de apel, să depună apel în scris, inclusiv în formă

electronică prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. **Apelul incident se depune nu mai târziu de data depunerii referinței la cererea de apel.**”

28. Articolul 370 alin.(1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Instanța de apel efectuează, în termen de până la 2 luni de la data emiterii încheierii de intentare a procedurii de apel, actele procedurale în vederea pregătirii cauzei pentru dezbateri în conformitate cu art.185 și art.186. Referințele cu toate înscrisurile anexate se depun în atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus o copie pentru instanța de apel, inclusiv, după caz, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu semnătură electronică avansată calificată.”

29. Articolul 186 alin.(1), (2), (4) din Codul de procedură civilă statuează că:

„(1) În cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, judecătorul stabilește data până la care pârâțul urmează să prezinte în judecată referința și toate probele necesare, **sub sancțiunea decăderii.**

(2) **Depunerea referinței este obligatorie.** În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit de instanță, **pârâțul este decăzut din dreptul de a mai prezenta** probe, dacă legea nu prevede altfel, iar cauza este examinată în baza materialelor anexate la dosar.

(4) Judecătorul explică pârâțului că neprezentarea în termen a probelor și a referinței nu împiedică soluționarea cauzei în baza materialelor din dosar.”

30. Articolul 409 alin.(1), (5) din Codul civil reglementează că:

„(1) Prin lege sau prin voința părților se pot stabili termene de decădere pentru exercitarea unui drept subiectiv sau încheierea unui act juridic.

(5) Neexercitarea dreptului subiectiv înăuntrul termenului de decădere stabilit atrage stingerea lui.”

31. Articolul 410 alin.(1) din Codul civil indică că:

„(1) Termenele de decădere nu sunt supuse suspendării, întreruperii și repunerii în termen, dacă prin lege nu se dispune altfel.”

32. Articolul 369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă indică că:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

33. Articolul 100 alin.(1) și (1¹) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură *se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură*, prin intermediul persoanei împuternicite, *prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire*, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, *la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată* sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată *se comunică* autorităților publice, *persoanelor juridice de drept privat și avocaților* prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, *în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice.* Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

34. Articolul 102 alin.(6) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(6) Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.”

35. Articolul 110 din Codul de procedură civilă statuează că:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

36. Articolul 111 alin.(1) din Codul de procedură civilă învederează că:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

37. Articolul 113 din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. **Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură**, dacă legea nu prevede altfel.”

38. Articolul 56 alin.(2) și (3) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„(2) Participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

(3) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

39. Articolul 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„(1) Părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.”

40. Articolul 75 alin.(4) din Codul de procedură civilă statuează că:

„(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

41. Articolul 10 alin.(1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS:

42. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Nord a emis încheierea contestată la *14 ianuarie 2025*.

43. Actele cauzei atestă că copia încheierii contestate a instanței de apel a fost expediată la *17 ianuarie 2025*, la adresa electronică a reprezentatului recurentului GȚ „Gusacinschi Vitali”, avocata Oxana Melnic, fapt ce rezultă din scrisoarea electronică de expediere a actului judecătorec anexată la dosar (f.d.145, vol.9).

44. Prin urmare, recursul declarat la *01 februarie 2025*, prin intermediul poștei electronice, de către GȚ „Gusacinschi Vitali”, prin

reprezentantul său, avocata Oxana Melnic, se consideră depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.425 CPC.

45. Ține de menționat că prevederilor art.362¹ alin.(1) CPC rezultă că, în cadrul procesului în care se judecă deja apelul făcut de partea adversă, intimatul are posibilitatea, după expirarea termenului de apel (30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe), să formuleze apel, printr-o cerere în care să tindă la schimbarea hotărârii primei instanțe. Apelul incident se va formula până la expirarea termenului acordat pentru depunerea referinței (art.370 alin.(1) CPC), în scris sau în formă electronică.

46. Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea din 20 octombrie 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Central au fost respinse acțiunea inițială depusă de SRL „WeTrade Agro” (denumirea actuală SRL „Global Farming International”) și acțiunea reconvențională depusă de GȚ „Gusacinschi Vitalii”.

47. La 06 noiembrie 2023, SRL „Global Farming International” (denumirea inițială SRL „WeTrade Agro”) a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii din 20 octombrie 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

48. Prin încheierea din 23 februarie 2024 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Global Farming International” și s-a acordat apelantei termen pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte apelul motivat, semnat olograf în original sau electronic, în limba română, în copii pentru toți participanții la proces, până la data de 18 martie 2024, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți. S-a explicat apelantei că în situația în care nu vor fi înlăturate neajunsurile menționate, în termenul stabilit, apelul nu va fi considerat depus și împreună cu toate documentele anexate va fi restituit.

49. La 15 martie 2024, SRL „Global Farming International” a depus apelul motivat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii sale inițiale, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale.

50. Prin încheierea din 20 martie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost acceptat spre examinare apelul declarat de SRL „Global Farming International” și intentată procedura de apel. S-a fixat ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru *04 iunie 2024*. S-a dispus expedierea în adresa intimatului GȚ „Gusacinschi Vitalii” și intervenienților accesorii a copiei apelului declarat de SRL „Global Farming International”, stabilind termen-limită pentru prezentarea referințelor, înscrisurilor, formularea demersurilor, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art.372 CPC, sub sancțiunea decăderii din acest drept procedural, **până la 16 mai 2024**. Totodată, instanța de apel a explicat intimatului și intervenienților accesorii că nerespectarea termenului stabilit (până la 16 mai 2024) de prezentare a referințelor, înscrisurilor, formularea demersurilor, prezentarea/reclamarea probelor atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actele de procedură, iar cauza va fi examinată doar în baza materialelor din dosar (f.d.107, vol.9).

51. La *21 martie 2024*, Curtea de Apel Bălți a notificat copia încheierii din 20 martie 2024, copia apelului declarat de SRL „Global Farming International” și a citației pentru ședința din 04 iunie 2024, la adresa electronică a reprezentantului intimatului GȚ „Gusacinschi Vitali”, avocata Melnic Oxana, fapt ce rezultă din scrisoarea electronică anexată la dosar (f.d.108-108 verso, vol.9).

52. Ține de menționat că în scrisoarea din 21 martie 2024, Curtea de Apel Nord repetat a atenționat intimatul GȚ „Gusacinschi Vitali” și intervenienții accesorii să prezinte referințele cu înscrisurile corespunzătoare, până la data de *16 mai 2024* (f.d.108 verso, vol.9).

53. Totodată, se reține că copia încheierii din 20 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, copia apelului declarat de SRL „Global Farming International” și a citației pentru ședința din 04 iunie 2024, a fost expediată la 22 martie 2024 și în adresa intimatului GȚ „Gusacinschi Vitali”, prin intermediul oficiului poștal, recepționate de către ultimul la 27 martie 2024, fapt ce rezultă din scrisoarea de expediere și avizul poștal de recepție anexate la dosar (f.d.109,114, vol.9).

54. Se remarcă că prin încheierea protocolară din 04 iunie 2024 a Curții de Apel Bălți s-a declarat finalizată etapa de pregătire a cauzei, cu menționarea despre decăderea părților din dreptul de a prezenta referințe/înscrisuri, cereri/demersuri/probe suplimentare în instanța de apel, având în vedere că termenul-limită stabilit de instanță prin încheierea din 20 martie 2024, era până la data de 16 mai 2024, și fixată ședința de examinare a cauzei în fond, pentru *01 octombrie 2024*, cu citarea părților la proces (f.d.131-131, 132-133, verso, vol.9).

55. Ulterior, ședința de judecată a fost amânată pentru *14 ianuarie 2025*, la cererea de amânare a reprezentantului intimatului GȚ „Gusacinschi Vitali”, avocata Oxana Melnic (f.d.134,135-135 verso, vol.9).

56. La 14 ianuarie 2025, GȚ „Gusacinschi Vitalie”, reprezentat de avocata Melnic Oxana, în cadrul ședinței instanței de apel, a depus apelul incident (f.d.141, vol.9).

57. Ca urmare, prin încheierea din 14 ianuarie 2025, Curtea de Apel Nord a restituit apelul incident depus de GȚ „Gusacinschi Vitalie”, reprezentat de avocata Melnic Oxana ca fiind depus tardiv (f.d.142-144, vol.II).

58. Instanța de apel a motivat soluția de restituire a apelului incident depus de GȚ „Gusacinschi Vitalie”, reprezentat de avocata Melnic Oxana prin faptul că, intimatul cunoscând despre termenul-limită de prezentare a referinței, și respectiv de depunere a apelului incident, (**până la 16 mai 2024**), nu s-a conformat indicațiilor prescrise în încheierea din 20 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, și a prezentat apelul incident înafara termenului stabilit de instanță, abia la 14 ianuarie 2025, în cadrul ședinței instanței de apel, la etapa examinării în fond a cauzei.

59. Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a

apelului incident depus de GȚ „Gusacinschi Vitalie”, reprezentat de avocata Melnic Oxana, or, Curtea de Apel Bălți (în prezent Curtea de Apel Bălți Nord) în încheierea din 20 martie 2024, cu respectarea prevederilor art.370 și 186 din Codul de procedură civilă, suficient de cert și explicit a explicat participanților la proces (în special intimatului și intervenienților accesorii) despre necesitatea depunerii referințelor, înscrisurilor, cererilor/demersurilor, probelor ș.a., în raport cu cererea de apel declarată de SRL „Global Farming International”, în termenul-limită stabilit **până la data de 16 mai 2024**, care este un termen de decădere, cu toate acestea, însă, intimatul GȚ „Gusacinschi Vitalie”, reprezentat de avocata Melnic Oxana, nu s-a conformat indicațiilor imperative stabilite de instanța de apel, depunând apelul incident tocmai la *14 ianuarie 2025*, în cadrul ședinței de examinare în fond a cauzei, abuzând în așa mod de drepturile sale procedurale.

60. La acest aspect sunt relevante dispozițiile art.56 alin.(3) și art.61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, care expres statuează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă

61. Nu pot fi reținute argumentele invocate de reprezentantul intimatului, avocata Melnic Oxana precum că soluția instanței de apel de restituire a apelului incident depus de GȚ „Gusacinschi Vitalie” este eronată, deoarece acesta a fost depus în conformitate cu prevederile art.362¹ din Codul de procedură civilă, or, legiuitorul a condiționat depunerea apelului incident prin instituirea realizării unei acțiuni procesuale de către părți prin depunerea referinței și nu a unei date concrete instituite de instanță inclusiv pentru beneficierea depunerii referinței, că la caz, referința nu a fost depusă, prin urmare, apelul incident urma să fie admis spre examinare, deoarece interpretarea făcută de reprezentantul intimatului este una eronată și vine în contradicție atât cu prevederile art.362¹ alin.(1), art.370 alin.(1), art.186 alin.(1)-(2), alin.(4) CPC, cât și suportului probator anexat la lucrările dosarului. Or, dispozițiile art.186 și art.370 din Codul de procedură civilă clar statuează că depunerea de către pârât (intimat) a referinței este obligatorie, iar pentru nedepunerea ei în termenul stabilit de instanță, intimatul/pârât este decăzut din acest drept de a mai prezenta probe, dacă legea nu prevede altfel, iar cauza este examinată în baza materialelor anexate la dosar, pe când depunerea apelului incident este un drept al intimatului, dar nu o obligație.

62. Nu poate fi reținut nici argumentul reprezentantului recurentului GȚ „Gusacinschi Vitalie”, avocata Melnic Oxana precum că prin restituirea apelului incident i-a fost îngădit dreptul de acces liber la justiție, or, soluția dată este compatibilă cu jurisprudența CȚEDO potrivit căreia, în cazul în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel în cazurile prevăzute de lege (*cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009*).

63. Din considerentele menționate, și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent și a reprezentantului acestuia sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

64. În conformitate cu art.427 lit.a) și art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI:

Respinge recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Gusacinschi Vitalie”, reprezentată de avocata Melnic Oxana.

Menține încheierea din 14 ianuarie 2025 a Curții de Apel Nord, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „WeTrade Agro” (denumirea actuală Societatea cu Răspundere Limitată „Global Farming International”) împotriva Gospodăriei Țărănești „Gusacinschi Vitalie”, intervenienți accesorii Barbaroș Vasile, Servienco Elena, Rață Alexandru, Chiosa Valentina, Chilat Maria, Gincio Ion, Spătari Vasile, Panaite Maria, Muntean Ion, Chilat Grigore, Murzac Valeriu, Coțofana Varvara, Bejan Marina, Bejan Andrei, Crasnobaeva Zinaida, Coțofana Ilie, Gusacinschi Olga, Panaite Maria, Coțofana Efimia, Gusacinschi Nicolai, Rimiș Varvara, Chiosa Valentina, Crasnobaev Valentin, Cvasnițchi Igor, Lazarenco Roman, Cvasnițchi Ștefan, Coțofana Mihail, Gîncu Ana, Guțu Silvia, Barbaroș Liubovi, Panaite Ion, Coțofana Maria, Gusacinschi Vitalii, Bejan Marina, Chiosa Zinaida, Murzac Serghei, Rimiș Elena, Murzac Efrosinia, Rimiș Tudor, Gusacinschi Ion, Rață Ion, Gîncu Nicolai cu privire la constatarea nulității contractelor de arendă, încasarea venitului ratat și a plății de arendă, și la acțiunea reconvențională depusă de Gospodăria Țărănească „Gusacinschi Vitalie” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „WeTrade Agro” cu privire la constatarea nulității contractelor de arendă.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat